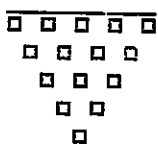


Karise Skolevæsen.



K Ø G E
Østsjællands Folkeblads Bogtrykkeri
1921

For ethvert Menneske, der duer noget, vil der være et Afsnit i Livet, hvor den Tanke stadig vender tilbage: Hvad skal Du gøre for at komme til at leve et saa lyst og lykkeligt Liv som muligt og for at komme til at udrette noget godt i det Samfund, hvortil Du hører. For den, der har den Lykke at være Fa'r eller Mo'r, faar Tanken Tid efter anden en ny Retning, og det kommer nu til at lyde: Hvad kan Du gøre for, at dit Barn kan faa de bedst mulige Kaar, saa det kan leve et i Ordets bedste Forstand lykkeligt Liv. Til de af Karise Sogns Beboere, der finder denne Tanke berettiget, skriver jeg disse Linier.

Intet fornuftigt Menneske tør benægte, at Børn er betroet Gods, og hvad der tillidsfuldt er en betroet, har man Ansvar for; jo dyrebarere Tingen er, desto større er Ansvaret. Aldrig er der vel vist et Menneske større Tillid end i det Øjeblik, et lille hjælpeløst og værgeløst Barn bliver lagt i ens Favn, i ethvert normalt Menneskes Bryst maa der klinge en Stemme, der siger: Værn dette Barn, hjælp det og led det, saa det kan faa noget godt ud af de Aar, der er det beskaaret.

Og hvorledes røgtes saa dette Hverv?

Ja, nogle betragter øjensynlig en Børneflokk som en tung Byrde,

man skal se at komme saa let om ved som muligt, man giver dem det nødvendigeste, ser snarest muligt at faa dem til Side, overlader Omsorgen for dem til andre, eller man søger endogsaa til egen Fordel paa forskellig Maade at udnytte deres smaa Kræfter. Andre siger som Grundtvigs Moder: »Skal end min sidste Trøje springe, saa skal mit Barn hjælpes frem«.

For den, der hylder dette Felt-raab, er det naturligt at spørge: Hvorledes skal jeg bedst hjælpe mit Barn, og Svarét maa da blive: Skab et godt Hjem! Men i vor rastløse Tid, hvor Kampen for Tilværelsen ofte er streng i de smaa Hjem, og hvor de mangeartede Pligter ofte kalder baade Fader og Moder fra Hjemmet og som Regel kun levner liden Tid til de smaa, maa det derefter hedde: Skab en god Skole!

»Skolen er god nok,« vil det hedde fra en elskværdig, overfladisk Betragter, der holder paa det bestaaende. »Det er Lærerne, det er galt med,« tilføjer maaske en eller anden mindre elskværdig, der af Mangel paa Initiativ til at udrette noget godt, betragter det som sin særlige Mission at kritisere i Tjide og Utide og derved maaske faar Held til at bryde ned. Og endelig kunde det hedde: »I 1907 sagde Autoriteterne, at Skoleordningen var god,

saa kan den vel næppe være forældet nu». Til de sidste vil jeg svare: I 1907 kunde alle sagkyn-dige se, at Grundlaget var godt, idet der kunde bygges videre paa det; men i 1921 er Ordningen forældet. Til Sammenligning: I 1915 fik vi en Grundlov, der efter alle politiske Partiers Opfattelse var den mest frisinde i Verden, men i 1920 indrømmede alle Par-tier, at den var forældet og der-for lavede de den om.

Ingen har vel haft rigere Lej-lighed end undertegnede til at se Karise Skoles Fordele og Mang-ler, og jeg tillader mig derfor at fastslaa: Det fundamentale ved Skoleordningen her er godt, men at arbejde paa at naa de bedste Resultater, saa længe Undervis-ningstiden ikke er udvidet, er haabløst.

Ja, vi er i visse Henseender daarligere stillede end Lærerne ved de smaa toklassede Sko-ler, idet vi i Følge den bestaaende Undervisningsplan er pligtige at undervise i en Række nye Fag uden at faa anvist Tid dertil, hvorfor vi selvfølgelig maa tage Tiden fra Skolens vigtigste Fag, Religion, Dansk og Regning; dette bevirker selvsagt, at vi maa arbejde under et utaaleligt Højtryk i disse Fag, Følgen bliver, at en og anden mindre begavet Elev sakker agterud og bliver Oversid-der, og Resultatet — et bedrøvet Barn og dito eller vrede Foræl-dre; dette forudses maaske, saa Eleven af andre end pædagogiske Grunde flyttes op, og Følgen bli-ver da, at Eleven kører fast, og Læreren erklæres for umulig.

Saafernt Læseren tror, at Ar-

bejdet her i Skolen for os Lærere er noget mere end et reent Brød-erhverv, er det vel forstaaeligt, at vi stadig søger at komme over Manglerne, og at vi greb Lejlig-heden, da Skole- og Undervis-ningsplanen i 1920 skulde revide-res.

En saadan Revision finder Sted hvert 10. Aar. Planen udarbej-des af Skolekommissionen og godkendes af Sogneraadet, efter at det samlede Lærerpersonele har udtalt sig om den. Den fore-liggende nye Plan er énstemmig vedtaget i Skolekommissionen og ligeledes i det afgaaede Sogne-raad, idet ingen stemte imod. Den afhjælper de paapegede Mangler og indfører yderligere forskellige Fremskridt. Vi vil i Følge denne Plan først og frem-mest faa Tid til Skolens vigtig-ste Fag, endvidere vil det blive muligt at indføre Tegning, Sam-fundslære, Sløjd, en fyldigere Haandgerningsundervisning og endelig Gymnastik for Pigerne. Dertil kommer, at de smaa vil faa en betydelig kortere Skoletid. Prøv en Gang at anbringe Deres 6—7-Aars Barn paa en Stol, og lad det blive siddende der i 6¼ Time, medens De stadig under-holder det med aandeligt Arbej-de, saa først vil De opdage, hvad De kræver af Deres Børn og Læ-rere Anno 1921; thi saalænge skaf vi efter den bestaaende Ord-ning underholde hinanden, saa snart Barnet sætter sine Ben i Skolen. At vi til Tider lader Planer være Planer og underhol-der Børnene paa Legeplads og i Skov er en anden Sag; men egen-lig skulde man jo synes, vi er for kostbare at holde som Barne-

piger. (Det undrer os meget, at »Fru Kritikus« ikke for længe siden har taget Affære i den Anledning.)

For at naa de Resultater, vi burde naa i Kommuneskolen, er det altsaa nødvendigt, at Børnene tilbringer længere Tid paa Skolen, og da det daglige Tallet tillige skal ned, maa Børnene nødvendigvis gaa flere Dage. I Planen foreslaas der fire Dage ugenlig for de fire store Klasser, fire Dage for samtlige Børn i Forskolerne og fem Dage for de to mindste Klasser i Hovedskolen. Det skal indrømmes, at den Skoledag mere, som der nu er Tale om, betyder et Offer for Hjemmene, men for den, der hylder Fru Grundtvigs Ord: »Skal end min sidste Trøje springe«, for den, det være sig rig eller fattig, bliver dette Offer ikke stort. Hvad Udgiften til Sagens Gennemførelse angaar, da kan den næppe skræmme, idet den højst blive 2000 Kroner om Aaret. Ikke desto mindre har som bekendt en Mængde af Sognets Beboere, vistnok af højst forskellige Grunde, sendt Skoledirektionen en Adresse og derved foranlediget, at Sagen forelobig er sendt tilbage, og det nye Sogneraad har vedtaget at lægge Sagen i Beboernes Haand ved en skriftlig Afstemning.

Som den, De har betroet Ledelsen af Deres Skole, som Fader til et halvt Dusin Smaapoder, som jeg ønsker skulde søge Næring i samme Skole, tillader jeg mig

paa det varmeste at anbefale Dem paa Afstemningsdagen at gaa op og stemme for den foreliggende Plan; maaske har De uovervejjet underskrevet den omtalte Adresse, saa er der nu Lejlighed til at overveje paany.

Indrømmer man, at ovenstaaende Betragtninger er rigtige, ja, saa bør man selvsagt møde paa Afstemningsdagen og med sin Stemmeafgivning bidrage til, at en bedre Ordning maa blive indført, og man bør møde uden Hensyn til, om man er direkte interesseret eller ej, da de mange Underskrifter af den omtalte Adresse lader formode, at selv de mindst interesserede Modstandere nok skal give Møde.

Mener man derimod at kunne bevise, at et og andet i ovenstaaende er forkert, ja, da er jeg villig til offentligt at forsvare nærværende Punkt for Punkt; men jeg respekterer ikke den sædvanlige »Kaffegildekritik«. Ønsker man Debat om Sagen, maa Oppositionen med mindst fem Navne som Underskrift (ikke »flere Beboere«) inden Afstemningsdagen indbyde til et offentligt Møde paa Hotel Karise, og det skal da være mig en Glæde at besvare de forskellige Opponenters.

Jeg sender dette lille Skrift ud til Sognets Beboere med Haab om, at det maa bidrage til, at min Livsgerning i stedse stigende Grad maa lykkes til Gavn for de Poder, der maatte blive mig betroet.

Karise Skole, i Maj 1921

K. A. Kristensen.

1921
Faxø herreds
lokallist.arkiv

nr. 1533